PREEK OVER LUCAS 5: 10 MENSEN VANGEN: GEROEPEN OM TE ONT-VANGEN in de Oosterkerk op zondag 9 februari ’25, Ds. Hans Tissink

Lieve mensen,

1 Afgelopen dinsdagavond 4 februari 2025 klonken de klokken van onze Oosterkerk 305 maal; ook de klokken van veel andere kerken in onze provincie waren aan het luiden. Het klokgelui was een hoorbaar teken ter nagedachtenis aan de 305 slachtoffers van de watersnoodramp die 200 jaar geleden West-Overijssel trof. Indirect hoorde ik er een oproep in om alle slachtoffers van elke andere watersnoodramp te herdenken, zoals die van 1 februari 1953, 72 jaar geleden. Ik heb als kind van een Zeeuwse moeder de verschrikkelijke verhalen over deze ramp van huis uit meegekregen. De boerderij in Rilland-Bath waar zij opgroeide kwam onder water te staan. De gezinsleden konden gelukkig net op tijd wegvluchten, maar alle koeien en paarden stierven. In de polder ernaast kwam helaas een heel gezin om het leven ten gevolge van de stormvloed. Hun namen en die van de andere meer dan 1800 slachtoffers zag ik afgelopen zomer staan op een herdenkingswand in het indrukwekkende watersnoodmuseum in Ouwerkerk vlakbij Zierikzee.

2 Water, zee, wat kan er een verschrikkelijke kracht van uitgaan. Daar weten ze in vissersplaatsen als Marken en Urk alles van. In de Bijbel heeft de zee vaak ook een dreigende betekenis. Dat klinkt bij mij mee als ik het verhaal lees en overdenk over Jezus die langs het Meer van Gennesaret liep. Hij spreekt vissers aan. Vissers, d.w.z. mensen die weten hoe het kan spoken op het water. Harde werkers die dicht bij de natuur leven met alle hoogtepunten en dieptepunten. Jezus maakt van de boot van Simon Petrus een drijvende preekstoel. Hij preekt het evangelie ook op deze zee waar rampen kunnen gebeuren. Hij zal de mens hebben geboeid en hebben aangetrokken als een magneet. Hij vangt hen met zijn warme boodschap over Gods liefde. Hij nodigt hen uit in het netwerk van Gods Koninkrijk.
Simon en zijn collega’s hebben die hele nacht gevist maar niets gevangen. Het is weer eens een grote teleurstelling geworden. Jezus adviseert hen om opnieuw de netten uit te werpen in diep water. Diep water, de diepte ingaan, dat verwijst meteen naar de manier waarop we met Jezus’ preken kunnen omgaan. Durven wij met onze Rabbi mee te gaan naar onze eigen diepere zielenroerselen? Kunnen we ons laten meeslepen in het netwerk van zijn evangelie? Kunnen we als vissen samenscholen en ons laten vangen door de Visserman bij uitstek daar op die drijvende preekstoel?

3 Simon Petrus is verbaasd. Jezus heeft geen verstand van vissen, hoor je hem denken. Maar hij is de beroerdste niet en doet wat Jezus vraagt. En dan tot zijn stomme verbazing gebeurt het grote wonder: ze vangen zoveel vissen dat de netten dreigen te scheuren en de boten bijna zinken. Petrus is verbijsterd. Hij voelt zich nietig en klein. Hij kan er met z’n verstand niet bij, valt op z’n knieën en slaakt een soort kyriegebed:

‘Heer, ga weg, ik ben een zondaar.’ Daarop reageert Jezus bemoedigend: Wees niet bang, Simon, voortaan zul je mensen vangen.’

Het woordje vangen kan bij ons weerstand oproepen. Gaat het om zieltjes winnen? Wat is dan het verschil met de wereldleiders van vandaag die met hun gladde praatjes mensen gouden bergen beloven, maar ondertussen de economie om zeep helpen? Wat is het verschil met de machthebbers die het volk paaien met fraaie beloften, terwijl ze zichzelf verrijken en enkel uit zijn op landjepik en schending van de fundamentele mensenrechten?

4 Nee, zo werkt de blijde boodschap van Jezus, de mensenvanger, allerminst. Het helpt mij hier bij de uitleg om het Griekse woordje ‘vangen’ te vertalen met ont-vangen of op-vangen. Die vertaling heeft goede papieren. Kijk, en dan klinkt alles anders: Jezus wil mensen niet als een dictator listig vangen en gevangenhouden, maar Hij is er hier en altijd weer op uit om mensen liefdevol te ont-vangen en warmhartig óp te vangen in hun nood en verdriet. Hij is altijd gericht op heil en redding, juist voor de meest kwetsbare en weerloze mannen, vrouwen en kinderen. Wij mogen bij wijze van spreken als kleine vissen schuilen in Gods grote netwerk van liefde en genade. Wij mogen Jezus volgen met hart en ziel, in woord en daad. Daarvoor is het telkens nodig dat we Zijn Woord dieper en dieper overdenken, en gevoelig worden voor wat wij op onze woelige zee en huidige crisistijd van Zijn hand mogen ontvangen. Hij roept ons en vangt ons op. Hij nodigt ons uit om dat ook te doen voor anderen.

5 Godzijdank gebeurt dat ook vandaag. Dat zie ik om mij heen, ook in Zwolle, ook in onze geloofskring. Een goed gesprek, de steun voor een goed doel zoals een project in Afrika, een luisterend oor, hulp voor iemand in nood, dat alles hoort bij het Jezusprogramma om mensen te ontvangen en op te vangen.
Gemeente, wat heeft dit verhaal over de roeping en wonderlijke visvangst toch grote actuele waarde! Bij elke watersnood of ramp in welke vorm dan ook, is reddingswerk en opvang geboden. Van de visvangst naar de maaltijdviering vandaag is maar een kleine stap. In Johannes 21 horen we hetzelfde verhaal van Lucas, maar er volgt nog iets. Na de vangst van de 153 vissen gaat Jezus met zijn leerlingen maaltijd houden aan de oever van het meer. Zo deelt Hij als de Opgestane met zijn volgelingen de liefde van God die sterker is dan de dood. Laten wij vandaag daarom ook brood en wijn met elkaar delen; laten we deze morgen daarom genieten van onze God die ons opvangt en met ons meegaat, nu en alle dagen.

Want Hij heet ICHTUS,
Hij is vis en visserman
Hij werpt zijn netten naar ons uit
Hij vangt ons op in zijn armen
Zijn logo is een vis
ICHTUS, d.w.z.

Jezus, Christus, Gods zoon, onze Redder

Deze vis laten we toch niet schieten, zeker.
Een goede ont-vangst gewenst.

Moge het zo zijn, in Naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.
Amen.